

prima instanță: D. Mardari
(Judecătoria Ciocana mun. Chișinău)
instanța de apel: D. Manole, N. Traciuc, E. Fistican
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 2ra-1565/14

DECIZIE

01 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Tamara Chișca – Doneva, Valentina Clevadi
Iuliana Oprea, Ion Druță

examinând recursul declarat de către Popovici Valentina,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Valentinei Popovici
împotriva lui Popovici Ilarion cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de
întârziere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2013 prin care a
fost admis apelul declarat de către Popovici Ilarion, casată integral hotărârea
Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 21 mai 2013 și emisă o hotărâre nouă de
respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă

La 13 decembrie 2012 Popovici Valentina a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Popovici Ilarion cu privire la încasarea datoriei și dobânzii
de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în a. 1987 a încheiat căsătoria
cu pârâtul Popovici Ilarion. Din căsătorie au fost născuți trei copii – fiicele gemene
Liudmila și Victoria (a.n. 08 octombrie 1988) și feciorul Danu (a.n. 15 decembrie
1998). La 10 martie 1998 căsătoria a fost desfăcută.

Pentru a asigura copiilor un nivel de trai decent în decembrie 2003 a plecat
la muncă în Italia, unde s-a aflat până la 31 mai 2006.

Susține că a avut o înțelegere cu fostul soț privind procurarea unui imobil
pentru fiice din banii ce urma să-i câștige la muncă peste hotare. În acest scop a
transferat către Popovici Ilarion prin intermediul băncilor suma totală de 16 200
Euro, care a fost depusă la depozit BC „VictoriaBank” SA.

Menționează reclamanta că fostul soț nu și-a execut obligațiunea de a
procura apartament fiicelor, iar la întoarcerea ei în țară în a. 2006, dat fiind că
prețurile la imobile a crescut considerabil, dâșii au convenit să adune o sumă de
bani mai mare în acest sens.

Cu trecerea timpului în relațiile dintre foștii soți au apărut divergențe, la 21
iulie 2011 reclamanta depunând cerere de chemare în judecată cu privire la
recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie și determinarea câte
1/2 cota-parte din apartamentul comun. Tot la acea dată a conștientizat că pârâtul

Popovici Ilarion nu mai are intenția de a procura o locuință fiicelor și o induce în eroare în acest sens, dânsa cerându-i să restituie banii expediți de peste hotare.

Indică reclamanta că pârâtul a refuzat categoric să-i restituie banii ce au fost transferați pentru procurarea apartamentului, dar și a alungat-o de acasă împreună cu fete, iar la 09 februarie 2012 dânsul s-a adresat în judecată cu privire la încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor Popovici Danu.

Subliniază că comportamentul fostului soț și refuzul său de a-i întoarce banii câștigați peste hotare a condiționat adresarea ei cu prezenta cerere de chemare în judecată.

Consideră la caz că Popovici Ilarion s-a îmbogățit fără justă cauză, recepționând fără nici un temei suma de 16 200 Euro, dânsa fiind îndreptățită atât la întoarcerea sumei respective, cât și la plata dobânzii de întârziere în sumă de 2 626 Euro începând cu 21 iulie 2011.

Solicită reclamanta Popovici Valentina încasarea în beneficiul său de la Popovici Ilarion a sumei de 16 200 Euro cu titlu de datorie și a sumei de 2 626 Euro cu titlu de dobândă de întârziere, iar în total 18 826 Euro.

Prin hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 21 mai 2013 acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasată de la Popovici Ilarion în beneficiul Valentinei Popovici datoria în suma de 16 200 Euro, dobânda de întârziere în mărime de 769,50 Euro și suma de 11 712,72 lei cu titlu de cheltuieli de judecată (dintre care 8 112,72 lei taxa de stat și 3 600 lei cheltuieli pentru asistență juridică), în rest acțiunea a fost respinsă. În scopul asigurării executării hotărârii s-a dispus aplicarea sechestrului asupra apartamentului nr. 41 amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Voluntarilor nr. 18/1.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2013 a fost admis apelul declarat de către Popovici Ilarion, casată integral hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 21 mai 2013 și emisă o hotărâre nouă de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată. S-a încasat de la Popovici Valentina în beneficiul lui Popovici Ilarion suma de 1 120 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

La 03 martie 2014 Popovici Valentina prin intermediul reprezentantului-avocat Brînză Sergiu a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2013, cerând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei recurate și menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurenta în motivarea recursului a invocat ilegalitatea hotărârii contestate. Menționează că instanța de apel a interpretat și aplicat eronat normele de drept material, neacordând la caz o apreciere juridică corespunzătoare faptului neexecutării de către Popovici Ilarion a angajamentelor de procurare a imobilului pentru copii, dânsul în mod ilegal și fără justă cauză îmbogățindu-se pe seama fostei soții. Totodată, pretinde că probele administrate au fost apreciate arbitrar de către Curtea de Apel Chișinău, în rezultat fiind emisă o hotărâre ilegală și cu încălcarea drepturilor Valentinei Popovici la un proces echitabil și la proprietate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă că copia redactată a deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2013 a fost expediată în adresa participanților la proces

la 10 ianuarie 2014, fiind recepționată de către avocatul recurentei Popovici Valentina, Brînză Sergiu, la 14 ianuarie 2014 (f.d. 201 verso).

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Popovici Valentina se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 07 aprilie 2014 în adresa intimatului Popovici Ilarion a fost expediată copia recursului declarat de către Popovici Valentina cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 30 aprilie 2014 intimatul Popovici Ilarion a depus referință la recursul declarat, în care a invocat caracterul neîntemeiat și abuziv al acestuia și a solicitat respingerea lui ca fiind inadmisibil. Susține că sumele transferate de către Popovici Valentina din Italia au avut ca scop întreținerea celor trei copii comuni și nu au vizat achiziționarea vreunui imobil nedefinit. Totodată subliniază intimatul că sumele litigante nu au fost utilizate de dânsul în careva scopuri personale, el activând în calitate de șofer de microbuz al rutei municipale și dispunând de surse financiare pentru întreținerea sa.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 21 mai 2014 recursul declarat de către Popovici Valentina a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, pentru elucidarea problemelor de legalitate invocate în cererea de recurs a Valentinei Popovici, precum și pentru stabilirea unor circumstanțe importante ale pricinii legate de destinația sumelor de bani virate din Italia de către recurentă către Popovici Ilarion, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a invitat părțile în proces să se prezinte în ședință de judecată.

În ședința din 17 septembrie 2014 s-au prezentat intimatul Popovici Ilarion și reprezentatul acestuia avocatul Cimpoi Ruslan, recurenta Popovici Valentina și reprezentantul dânzei avocatul Brînză Sergiu nu s-au prezentat fiind citați legal.

În ședința instanței de recurs, intimatul Popovici Ilarion a susținut că fosta soție, Popovici Valentina, i-a trimis bani din Italia unde se află la muncă, scopul transferurilor fiind întreținerea celor trei copii ce au rămas la îngrijirea dânsului. Reprezentantul lui Popovici Ilarion, avocatul Cimpoi Ruslan, a solicitat respingerea recursului cu menținerea deciziei instanței de apel. Totodată, avocatul Cimpoi Ruslan a invocat tardivitatea acțiunii Valentinei Popovici.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul Valentinei Popovici, audiind intimatul Popovici Ilarion și reprezentantul acestuia avocatul Cimpoi Ruslan, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 267 alin. (1) Cod Civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform art. 271 Cod civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că în perioada 1987 –1998, Popovici Valentina și Popovici Ilarion au fost căsătoriți, la 10 martie 1998 căsătoria fiind desfăcută. În comun au trei copii: fiicele gemene Liudmila și Victoria (a.n. 08 octombrie 1988) și feciorul Danu (a.n. 15 decembrie 1998) (f.d. 77-83).

În perioada 2004 – 2006 recurenta-reclamantă Popovici Valentina s-a aflat la muncă peste hotarele Republicii Moldova, în Italia, de unde a efectuat transferuri bănești prin intermediul sistemului internațional bancar către beneficiarul Popovici Ilarion în sumă totală de 16 200 Euro (f.d. 15-18, 89-90), fapt recunoscut expres de către intimat în cadrul examinării cauzei în fond, apel și recurs.

La 13 decembrie 2012 Popovici Valentina a depus prezenta cerere de chemare în judecată împotriva lui Popovici Ilarion cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere (f.d. 3-7).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție evidențiază că pe parcursul examinării pricinii în fond, apel și recurs, intimatul-pârât Popovici Ilarion a invocat omiterea de către recurenta-reclamantă Popovici Valentina a termenului prescripției extinctive.

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău a respins argumentul respectiv al intimatului ca fiind neîntemeiat, conchinzând, fără a administra careva probe în acest sens, că acțiunea este înaintată în termen deoarece la 21 iulie 2011 în urma conflictelor ivite între foștii soți, Popovici Valentina a solicitat returnarea sumei de 16 200 Euro, însă pretențiile au fost respinse de către Popovici Ilarion.

Iar Curtea de Apel Chișinău, deși în textul deciziei recurate din 28 noiembrie 2013 a indicat că Popovici Ilarion a invocat omiterea termenului de prescripție, nu s-a expus în mod clar față de acest argument, ulterior respingând acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Se evidențiază că recurenta Popovici Valentina în motivarea încadrării acțiunii sale în termenul prescripției extinctive a invocat că din a. 2006 după reîntoarcerea dânsei din Italia, foștii soți au locuit împreună și au întreținut relații faptice de familie, însă în a. 2011 între ei au apărut certuri și neînțelegeri, inclusiv patrimoniale, din acel moment ea conștientizând că Popovici Ilarion nu mai intenționează să-i întoarcă banii trimiși din Italia. Totodată, dânsa a pretins că la 21 iulie 2011 a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Popovici Ilarion cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie asupra apartamentului în care dânșii locuiau, anume din acea dată la caz urmând a fi calculat termenul prescripției.

Instanța de recurs reține că materiale prezente la dosar aferente pricinii civile la cererea de chemare în judecată a Valentinei Popovici împotriva lui Popovici Ilarion cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie asupra apartamentului, nu relevă cu certitudine data adresării recurente cu

respectiva acțiune în judecată, fapt care condiționează imposibilitatea de a verifica, chiar și în cazul admiterii că între foștii soți au apărut anumite contradicții, dacă prezenta cerere de chemare în judecată cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere, este înaintată în termenul prevăzut de lege.

Date fiind cele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că instanța de fond fără a administra careva probe a stabilit că acțiunea recurente-reclamante este înaintată în termenul prescripției extinctive, iar Curtea de Apel Chișinău, deși în textul deciziei recurate s-a referit la termen, nu s-a expus clar în această privință.

Iar ținând cont de lipsa unui suport probatoriu corespunzător la materialele cauzei, instanța de recurs este în imposibilitate să se expună pe marginea termenului înaintării acțiunii Valentinei Popovici, fapt ce condiționează necesitatea unei noi examinări a fondului pricinii.

Din considerentele menționate și având în vedere imposibilitatea instanței de recurs de a se expune asupra prescripției invocate de către intimatul Popovici Ilarion, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Popovici Valentina, a casa integral decizia instanței de apel din 28 noiembrie 2013 și a restitui pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Popovici Valentina.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Valentinei Popovici împotriva lui Popovici Ilarion cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca – Doneva

Valentina Clevadi

Iuliana Oprea

Ion Druță